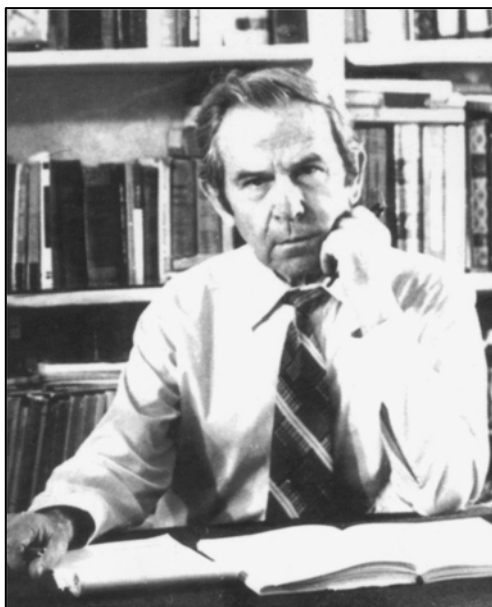

DONAȚIA SOCIETĂȚII DE ISTORIE A MEDICINEI ȘI FARMACIEI DIN ROMAN

de **Iulia Butnariu**
și **Relu Butnariu**

Patrimoniul Muzeului de Istorie Roman s-a îmbogățit semnificativ în cursul anului 2010, ca urmare a donației primite în luna februarie, din partea Societății de Istorie a Medicinii și Farmaciei din Roman. Colecția de iatroistorie adunată timp de cinci decenii, prin strădaniile doctorului Epifanie Cozărescu și-a găsit, astfel, un loc binemeritat. După un drum sinuos, cu o muncă susținută pentru organizarea „muzeului spitalului” și destule piedici, voite ori conjuncturale, doctorul Cozărescu a stăruit asupra necesității de a păstra și de a valorifica această colecție într-un cadru instituțional adecvat, considerând donația ca singura soluție de salvare a acestor prețioase vestigii ale trecutului medicinei românești.

Încă din septembrie 2008, odată cu amenajarea expoziției temporare „210 ani de medicină la Roman”, în cadrul Muzeului de Istorie Roman, dr. Cozărescu a venit cu propunerea de extindere a colaborării cu instituția noastră, pentru a se ocroti ceea ce cu deosebită modestie numea „micul nostru muzeu”. În calitate de fondator al colecției Societății de Istorie a Medicinii și Farmaciei din Roman și-a susținut cauza cu aceeași tenacitate, dorind salvarea și valorificarea către un public cât mai larg a muncii sale de o viață, pusă în pericol de circumstanțele administrative nefavorabile. În 24 ianuarie 2009, a fost sărbătorit la aniversarea a 95 de ani, în cadrul muzeului nostru, prilej cu care, având alături pe dr. Octav Clocotici a vorbit despre „Momente din trecutul, prezentul și viitorul muzeului de istorie medicală al spitalului din Roman”, un adevărat semnal de alarmă către comunitate și oficialități, o bună exemplificare a zicalei „cât timp bolnavul suflă, încă mai este speranță”.

Valoarea deosebită a acestei colecții, adunată cu multă dragoste și dăruire, cu meticulozitatea profesionistului, ar fi trebuit să fie cel mai puternic argument pentru găsirea unei soluții potrivite de gestionare a sa și continuarea preocupărilor de iatroistorie. Acestea au venit însă doar din partea Complexului Muzeal Județean Neamț, care a găsit soluția de salvare a acestei colecții.

Epifanie Cozărescu, la 66 de ani

Această importantă colecție iatroistică reflectând începuturile și evoluția spitalului „Precista Mare” și a vieții medicale românești din ultimele două secole, adunată în decursul timpului de la medicii care au profesat aici, ori de la urmașii acestora, a fost ordonată și completată cu informații extrase prin cercetarea în biblioteci și arhive. Inițiativa, ca și anii de studii și căutări sunt opera doctorului Epifanie Cozărescu. A fost susținut de colegii săi medici, având alături în decursul anilor pe doctorul Octav Clocotici, iar în ultimul timp pe dr. Ioan Chereji, dr. D. Luchian și farmacist Magdalena Avădani. A reușit amenajarea colecției ca „muzeu al spitalului Precista Mare” din Roman, trecând, în timp, prin mai multe locații. În anii 60 a fost amplasată într-o încăpere din turnul clopotniță al bisericii Precista Mare, fosta instituție care a patronat spitalul. Încă din perioada începuturilor, doctorul Cozărescu a fost apreciat și încurajat în strădaniile sale, pentru această operă originală, după cum el însuși mărturisea, de către profesorul de istorie Ioan Teștiban, de la Liceul Roman-Vodă din Roman, de profesorul Nicolae Grigore Stețcu, de la aceeași instituție și de marele istoric băcăoan, profesor universitar, director al Muzeului de Istorie din Bacău, Iulian Antonescu.

Din 1973, când s-au împlinit 175 de ani de la fondarea instituției, „muzeul spitalului” a fost mutat într-o „lojă a portarului”, dezafectată, aflată

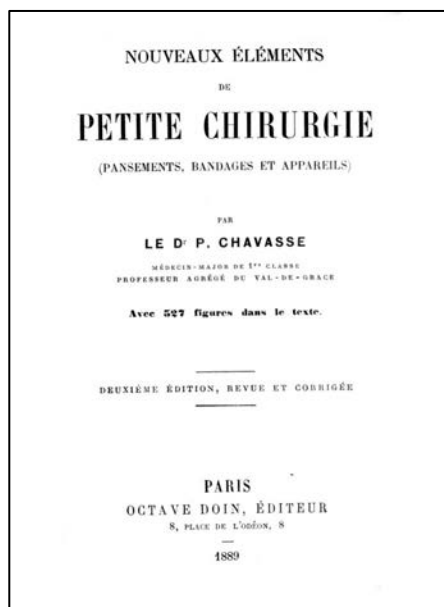
lângă turn, beneficiind de două încăperi. În 1998 a intrat în clădirea spitalului vechi, într-o încăpere mai spațioasă de la parter, în partea dinspre nord - vest. După trecerea clădirii spitalului Precista Mare în posesia Bisericii, dezafectarea în ceea ce privește utilizarea sa în scopul inițial, a dus la degradarea spațiului alocat „muzeului spitalului”. Colecția a fost afectată de condițiile de microclimat, în special documentele și parțial instrumentarul medico-chirurgical. În plus, între anii 2007-2010 au fost date repetate spargeri, fiind sustrate medaliile din războiul pentru independență, tratatele de medicină și distruse o parte din documente. Cu aceste deficiențe a preluat Muzeul de Istorie din Roman colecția de iatroistorie.

În donație se regăsesc documente diverse, administrative ori cu specific medical, diplome și lucrări de doctorat, rețete, fotografii, însemnări și obiecte personale ale medicilor româșcani, corespondență, tratate de medicină, instrumentar medico-chirurgical, truse din diferite specialități (ORL, oftalmologie, obstetrică-ginecologie, chirurgie), aparate pentru fizioterapie, pneumologie, electroterapie, dar și piese de uz farmaceutic, recipiente din lemn, ceramică, sticlă sau porțelan, mojară din metal și marmură, cântare de spîțerie, fiole și cutii de medicamente. Acoperă astfel o paletă bogată de specialități, ilustrând deopotrivă evoluția vieții medicale și a celei farmaceutice româșcane.

Impresionantă prin numărul mare al volumelor și valoarea lor deosebită este biblioteca asociată muzeului spitalului, cuprinsă și ea în aceeași donație. Din totalul donației, un număr de 3587 sunt volume și periodice în diverse specializări medicale, editate în țară și în străinătate.

Provenite din bibliotecile personale ale unor medici româșcani, iată câteva din tomurile de medicină: A. Grisolle, „*Traite pratique de la pneumonie*”, Paris, 1841, E. Bouchut, „*Nouveaux elements de pathologie generale et de semiologie*”, Paris, 1857, dr. Jaccoud (coord), „*Nouveau dictionnaire de medecine et de chirurgie pratiques*”, Paris, 1864, J.-A. Fort, „*Anatomie descriptive et dissection*”, Paris, 1875, Hammond, „*Traite des maladies du systeme nerveux*”, Paris, 1879, Dr. Lecorche, Ch. Talamon, „*Etudes medicales*”, Paris, 1881, Dr. A. Chapnis, „*Precis de toxicologie*”, Paris, 1882, Dr. Charles Letourman, „*La biologie*”, Paris, 1882, L. Ollier, „*Traite des resections*”, Paris, 1885, Ch. Fere, „*La pathologie des emotions*”, Paris, 1892, Dr. E. Fuchs, „*Manuel d'ophthalmologie*”, Paris, 1892.

Tratatele de medicină nu provin doar din Franța, ori Italia, ci și din spațiul german, iar din acesta din urmă menționăm câteva: Th. Fr. Bogt, „*Lehrbuch der receptirfunft fur herze*”, Viena, 1830, Michael Hager, „*Die chirurgischen operationen*”, Wien, 1831, „*Handbuch der praktischen toxikologie*”, Berlin, 1838, August Wetter, „*Handbuch der allgemeinen heilquellenlehre*”, Berlin, 1845, J. L. Schonleins, „*Pathologie und therapie*”, 1841, Dr. A. Schnitzer, „*Allegemeine*

pathologie und therapie der geisteskrankheiten”, Leipzig, 1846, Dr. J. Kafka, „*Die homöopathische therapie auf grundlage der physiologischen schule*”, Sondershausen, 1863, Ernst Ziegler, „*Allgemeine pathologie*”, Jena, 1895, Ernest Finger, „*Die syphilis und die venerischen krankheiten*”, Leipzig, 1896.

Medicii româșcani, indiferent de locul în care și-au urmat studiile universitare, ori au susținut lucrările de doctorat s-au raportat în permanență la noutățile din spațiul european. Destul de costisitoare în epocă, tratatele de medicină erau procurate, cu destule eforturi, adesea imediat după apariția lor. Pentru a fi la curent cu ultimele studii de specialitate, atunci când nu puteau să își permită achiziționarea, medicii româșcani consultau aceste volume, împrumutându-le de la colegi. Uneori erau mai lesne de găsit în țară decât în alte centre europene, fie ele și universitare. Doctorul Alexandru Vasiliu spre exemplu, solicita în 1903 trimiterea din țară a unor cărți, recent apărute, pe care soția trebuia să le procure de la colegul său, doctorul Mihail Burada. În Paris îi fusese imposibil să le găsească.

Dintre periodicele aflate în această colecție, iată câteva de la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX: „*Le mouvement therapeutique*” (1898-1899), „*Semaine medicale*” (1905), „*Monde Medical*” (1906 – 1910), „*Paris medical*” (1910-1934). Iar din cele românești amintim: „*Presa medicală română*” (1898), „*Spitalul*” (1898-1905), „*Revista de chirurgie*” (1902-1905), „*Romania medicală*” (1905).

La fel de interesante sunt volumele editate în țară, regăsind în acestea preocupările medicilor români și problemele de profil cu care se confruntă societatea românească în epocă: Julius A. Theodori, „*Pellagra*”, 1858, Ioan Augustin, „*Infecțiunea tifică – patogenie și tratament*”, București, 1883, dr. Z. Samfirescu, „*Rupturile colului uterin în timpul facerei*”, Iași, 1882, dr. I. Felix, „*Manualu elementaru de igienă*”, București, 1885, Dimitrie Aronovici, „*Considerațiuni asupra perioadei prodromice a paralizei generale*”, București, 1888, dr. Petrini Galatz, „*Boalele sifilitice și veneriene*”, București, 1903, A. Vasiliu, „*Despre emoragia cerebrală*”, București, 1886, dr. Nicolae Minovici, „*Manuel technic de medicină legală*”, București, 1904, „*Pharmacopeea română*”, București, 1862.

Între lucrările editate se află și câteva teze de doctorat ale unor medici locali. Cele dintâi sunt ale medicilor Alexandru Theodori și Mihail Burada, două figuri reprezentative ale medicinei româșcane din secolul al XIX-lea.

Alexandru Theodori a fost medic primar al spitalului Precista Mare între anii 1829 și 1861 și de la acesta s-au păstrat diploma de doctor în medicină, obținută în 1826, la Facultatea de medicină a Universității din Viena, lucrarea de doctorat, două fotografii ale sale, ochelarii și câteva documente care îi poartă semnătura. Dintre acestea din urmă amintim documentul din 7 octombrie 1847, cu semnătura și parafa în ceară roșie, în fapt o adeverință medicală acordată de doctorul Alexandru Theodori, în calitate de „*fizic*” al ținutului Roman, marelui logofăt Alexandru Sturdza, act prin care confirmă suferința cronică a acestuia din

Dr. Alexandru Theodori, împreună cu familia

Aspect din sala de operații a spitalului Precista Mare – o intervenție chirurgicală realizată de dr. Constantin Mărzescu și medicii secundari Olga și Ion Popescu, în 1912

urmă. Probabil ca documentul a fost folosit pentru a justifica absența lui Alexandru Sturdza la vreun proces, întrucât specifică lunga denumire în limba latină a bolii de care suferea, accentuând asupra imposibilității deplasării acestuia, după cum pe verso are și autentificarea de la judecătoria ținutului Roman.

Mai multe documente, majoritatea rețete, poartă semnătura unui alt medic care și-a desfășurat activitatea la Roman, Vafrino Marini. Chirurg de origine italiană, stabilit în Moldova în 1856, a funcționat ca medic primar al spitalului Precista Mare din Roman între anii 1864 și 1870. În colecția de iatroistorie s-au păstrat, alături de portretul său, medicația pe anul 1864 scrisă în limba latină (*ordinatio*), dar și foaia de observație cu diagnosticul și tratamentul acordat pacientului internat, document din 28 februarie 1870. Întâmplător diagnosticul stabilit pe acest document era de boală venerică, o adevărată problemă socială în epocă. Marini, deși chirurg, confruntându-se adesea cu astfel de cazuri, a subliniat extinderea acestui flagel. Proporția documentelor medicale din colecția noastră, care au diagnostice din aceeași categorie, chiar și în prima jumătate a secolului XX, confirmă incidența sporită a bolilor venerice în zona Romanului.

Din perioada de activitate a doctorului Marini datează și câteva documente administrative, legate de aprovizionarea spitalului, dar și acte privind numărul de paturi de care acesta dispune și mărturii statistice asupra cazuisticii medicale: o „*Cftanție*” din 19 decembrie 1862, privind achiziționarea unor stânjeni de lemne pentru spital sau documentul din martie 1864 „*Relațiune cotidiană pentru dieta și muvimentulu bolnavilor ospitalului din Roman cu 50 paturi*”.

O altă figură marcantă din trecutul medicinei romășcane este doctorul Mihail Burada, medic primar al spitalului din Roman între 1872-1907. Perioada sa de activitate la Roman coincide cu o pagină furtunoasă din trecutul instituției spitalicești. Între anii 1872-1884 s-a construit noul edificiu al Spitalului Precista Mare. Colecția de iatroistorie stă mărturie asupra activității profesionale, dar și asupra preocupărilor sale culturale. Se păstrează teza sa de doctorat în medicină, susținută la Paris în august 1867, cu titlul „*Quelques considerations sur les troubles intellectuels qui s'observent dans le cours de la fièvre typhoide ou pendant la convalescence*”. Dintre documentele cu specific medical, rămase de la doctorul Burada amintim certificatul de constatare a decesului dorobanțului Dumitru Pașanocu, diagnosticat cu dizenterie, act din 6 aprilie 1878. Însă doctorul Burada, a fost și o personalitate a vieții culturale romășcane, președinte al Societății Culturale „Miron Costin”, pianist și compozitor. Dintre partiturile compuse de Burada, 12 se regăsesc în această colecție.

Între documentele importante legate de viața medicală romășcană au fost păstrate și însemnările unui alt medic, Alexandru Vasiliu (1859-1913), legat deopotrivă de spitalul Precista Mare, unde a profesat pentru o scurtă perioadă, între 1894 și 1896 și de activitatea de specialitate din județul Roman.

Din cele trei dosare cu documente relative la viața și activitatea acestui medic semnalăm actele care îi prezintă activitatea profesională, mai întâi ca medic de plasă la Dămieniști, jud. Roman, apoi la Elisabeta Doamna, plasa Moldova – Siretul de Jos, de unde a trecut la Spitalul Precista Mare, iar din 1 februarie 1897 devenea medic primar al județului Roman. Se păstrează și lucrarea sa de doctorat în medicină, „*Despre emoragia cerebrală (apoplexie, dambla)*”, susținută în februarie 1886, pe când avea doar 27 de ani, publicată în același an la Tipografia Curții Regale. O altă lucrare publicată de doctorul A. Vasiliu, la Tipografia Leon Friedman din Roman, în 1907, este „*Cauzele întinderii pelagrei în România și mijloacele de combatere*” și alături de aceasta se păstrează alte pagini de manuscris cu observațiile preliminare asupra acestei teme. Ca și doctorul Mihail Burada, Alexandru Vasiliu s-a implicat în activitatea culturală a orașului, prin aceeași societate „Miron Costin”. Dispunem de un manuscris de 60 de pagini, „*Despre științele oculte*”, textul unei conferințe prezentate în cadrul susmenționatei societăți romășcane în anul 1907. Amintim și corespondența dintre doctorul Alexandru Vasiliu și soția sa Olga, din 1903-1904, respectiv un număr de șase scrisori din perioada când el se afla la Paris, la cursuri și practică în spitalul St. Anne. Deosebit de interesante pentru mentalitatea epocii, prin acuratețea observațiilor făcute asupra vieții în metropola europeană, aceste scrisori îl dezvăluie și profund legat de casă, de tihna din târgul moldav. S-a păstrat și testamentul său, din octombrie 1913, redactat cu puțin timp înainte de moartea sa, dar și alte câteva piese adunate de doctor și recuperate jumătate de veac mai târziu de dr. Epifanie Cozărescu de la soția acestuia, Olga Vasiliu, fiind incluse și ele în colecția de iatroistorie. Prin aceste preocupări de păstrare a unor documente și obiecte de uz medical, chirurgical, dr. Alexandru Vasiliu se arată ca precursor al dr. Cozărescu în cercetările referitoare la trecutul vieții medicale locale.

Din sec. al XIX-lea datează cea mai mare parte a pieselor de uz farmaceutic, unele fiind chiar mai vechi, din a doua jumătate a sec. al XVIII-lea, importate din Occident, cu precădere din spațiul german: trei cântare de spițerie, recipientele pentru păstrarea diferitelor pulberi, mojarale pentru prepararea medicamentelor, alte ustensile (spatula din lemn), strecurători, sticlute, cănițe, ș.a. De la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea se păstrează cutii de medicamente, fiole, majoritatea tot de import, arătând o diversificare a tratamentelor. Din aceeași perioadă sunt și cele mai multe rețete eliberate de medici, având și ștampile ale farmaciilor din oraș. Dintre farmaciștii romășcani, amintim pe Victor Tebinka, de la care s-a păstrat și o fotografie din anul 1891 și pe Alois Decker, ajuns și primar al orașului, cu diploma de doctorat obținută la Viena în anul 1888.

Trusă de mică chirurgie, folosită în Războiul de Independență

Documentele care atestă pregătirea de specialitate a personalului din domeniul medical se raportează și la cadrele medii și menționăm în acest sens o diplomă de artă obstetrică pentru moașe obținută de Maria Popovici din Roman, la data de 11 ianuarie 1878, eliberată de la Facultatea de Medicină din Iași.

O altă figură remarcabilă desprinsă din rândurile medicilor romașcani este aceea a chirurgului Constantin Mârzescu, care a activat la Roman între 1909 și 1919, într-o perioadă grea, mai ales pe timp de război. Mobilizat în februarie 1916, a figurat ca medic șef al spitalului ZI 242 Crucea Roșie din Roman până în iulie 1918. Din această perioadă se păstrează documente eliberate de dr. Mârzescu, precum „*Certificatul de verificare a morței*” din 3 ianuarie 1917. Cele câteva documente similare sunt ilustrative pentru cazuistica medicală din timpul primului război mondial (răni prin împușcare, tifos, dizenterie ș.a.).

Colecția de iatroistorie conține peste 300 acte cu caracter medical din sec. XX: buletine de analiză și diagnoză, foi de internare, de observație, rețete, bilete de trimitere sau externare, adeverințe medicale. Din perioada interbelică se remarcă diversificarea specializărilor medicale, bine reprezentate în documentele menționate mai sus. Dintre acestea trebuie amintită o rețetă completată de doctorul Nicolae Fălcoianu, datată 17 aprilie 1958, perioadă în care acesta nu mai profesa în Roman, fiind trimis cu domiciliu forțat la Câmpulung Muscel. Reputația sa, activitatea prodigioasă de chirurg i-a menținut o clientelă în localitatea din care fusese alungat de un regim politic opresiv, fiind căutat de romașcani în scurtul răstimp cât poposea în concedii la Roman. Iată că, după 60 de ani de la alungarea dr. Nicolae Fălcoianu din oraș, casa în care a locuit, astăzi sediul Muzeului de Istorie Roman (corp B), adăpostește această valoroasă colecție de iatroistorie.

Peste 100 piese de uz medical ilustrează complexitatea specializărilor medicale: de la spirtiere din sticlă și metal, stetoscop din lemn, microscop (unul model Reichert folosit de doctorul Romulus Rusu și o lupă microscop folosită pe front în al doilea război mondial), seringi de diferite tipuri (dintre ele seringă model dr. Roux din 1909 în cutia originală, seringă Guyon pentru spălături auriculare, seringă pentru transfuzii), albuminometru, amigdaloton, tensiometru, ventuze, centrifugă, aparate de inhalații individuale, instrumente medico-chirurgicale diverse (pensă chirurgicală, foarfece, depărtător Gosset, forceps, benique, ș.a.) până la truse complexe (de anestezie, trusa ORL, trusă de pipete, trusă de anestezie dentară, trusă de microchirurgie oftalmică), sondă vezicală, aparat de electroterapie, de electroscopie, aparat de pneumothorax, lampă de ultrasunete. Cea mai veche trusă este însă aceea de microchirurgie, folosită pe front în războiul de independență. Majoritatea acestor piese sunt de fabricație germană și au fost folosite până la al doilea război mondial.

Vizitatori în expoziție

Din fotografiile originale aflate în colecția de iatroistorie, peste 20 prezintă figurile reprezentative ale medicinei romășcane, alte câteva ilustrează aspecte din activitatea medico-chirurgicală (una din cele mai interesante este fotografia din 1912 – aspect din sala de operații, o intervenție chirurgicală la spitalul Precista Mare realizată de dr. C. Mârzescu și medicii Olga și Ion Popescu). Alte peste 300 fotografii sunt din a doua jumătate a sec. XX, cu medicii și cadrele medii din Roman, dar și aspecte ale edificiului spitalului Precista Mare după distrugerile repetate (incendiul din noiembrie 1957, cutremurul din 1977 s.a.).

În colecție se află și dosare de arhivă, cu lucrări ale medicilor romășcani, din toate specialitățile medicale, majoritatea fiind din a doua jumătate a sec. XX și chiar lucrări ale unor cadre medii. La acestea se adaugă rapoartele medicilor de gardă, dosare cu rapoarte de activitate, lucrări statistice, caiete de educație sanitară ș.a. Nu se raportează doar la spitalul romășcan, ci și la activitatea medicilor de circumscripții, din Policlinică, ș.a. Din această categorie menționăm câteva, interesante pentru perioada la care se raportează: „*Mortalitatea în raionul Roman (1951 – 1956)*” autor dr. Ioan Herman, „*Asistența medicală a populației rurale în cursul anului 1958*” de la Sfatul Popular al raionului Roman, Secțiunea Sănătate și Prevederi Sociale, „*Pelagra în Raionul Roman*” a dr. I. Herman, „*Nutriții în sursele de apă potabilă din raionul Roman și intoxicațiile produse cu ei la copii*” de dr. Ioan Herman și colaboratorii – E. Mihăiescu și C. Roșu, „*Probleme actuale ale luptei antituberculoase în raionul Roman*” din 1964 etc.

Importante pentru reconstituirea modului în care această colecția s-a format și a crescut în timp sunt caietele și dosarele cu însemnări ale doctorului Epifanie Cozărescu, corespondența purtată de acesta în țară cu foști colegi, prieteni sau urmași ai medicilor romășcani. O bună parte din aceste materiale au fost folosite de dr. Cozărescu la întocmirea monografiei spitalului Precista Mare din Roman.

Această colecție iatroistorică de excepție, intrată prin donație în patrimonial Muzeului de Istorie din Roman a atras după sine alte două donații, indisolubil legate de ceea ce am prezentat aici. După trecerea în neființă a doctorului Epifanie Cozărescu, fiul acestuia, compozitorul Radu Cozărescu a lăsat muzeului nostru obiecte personale ale tatălui său, piese de mobilier, portretul realizat de pictorul romășcan Gh. Iliescu în 1973. Pornind de la cele mai reprezentative piese și documente din colecția de iatroistorie, incluzând și ultimele două donații, a fost realizată expoziția „*In memoriam dr. Epifanie Cozărescu*” în cadrul Muzeului de Istorie Roman, în Casa dr. Fălcoianu, respectând astfel ultima dorință a *întemeietorului*, de îndrumarea căruia am beneficiat în decursul timpului, domnia sa fiind un constant colaborator al muzeului nostru. În galeria marilor personalități romășcane doctorul Epifanie Cozărescu și-a binemeritat locul, probând valabilitatea zicalei „*vorbele te învață, exemplele te călăuzesc*”, ca un corolar al tuturor strădaniilor sale.

NOTA BENE:

Revenind la Muzeul de Istorie al oraşului, pentru a vedea modul cum a fost instalat aici eşantionul împrumutat de la Muzeul de iatro – istorie al Spitalului, spre a-l expune la vizionarea publicului, ceea ce nu am putut face noi dincolo, am apreciat buna Dumneavoastră intenţie, asta după ce în anul acesta muzeul a fost lăsat pradă hoţilor (a fost prădat de 4 ori) în clădirea rămasă pustie după evacuarea tuturor bolnavilor în noul edificiu.

Repet solicitarea exprimată şi la finele materialului, de a realiza, într-un fel sau altul, o colaborare şi îndrumare, din partea specialiștilor Muzeului de Istorie, între ambele noastre muzee, pentru a se ocroti şi micul nostru muzeu, câtă vreme Spitalul însuşi, cel mai îndreptăţit a o face, se dezinteresează de comorile adunate acolo şi păstrarea lor şi în viitorime aşa cum au fost expuse cu ocazia festivităţilor bicentenare ale spitalului nostru.

**Dr. Epifanie Cozărescu –
Fondator, iar în prezent doar
„Preşedinte de onoare” al Muzeului de iatro-istorie
al Spitalului românescan**

24 septembrie 2008

**Muzeul de Istorie Roman,
24 septembrie 2008 –
dr. med. Epifanie Cozărescu,
Iulia şi Relu Bitnaru, muzeografi**

Scrisoarea doctorului Epifanie Cozărescu, adresată Muzeului de Istorie Roman

THE DONATION OF THE SOCIETY OF THE HISTORY OF MEDICINE AND PHARMACY OF ROMAN

Abstract

The medical life is part of the history of the town of Roman. The donation received by the History Museum of Roman, in February 2010, from the Society of the History of Medicine and Pharmacy of Roman contains an exceptional collection of history of medicine. The donation contains various documents, administrative or medical ones, diplomas and PhD papers, prescriptions, photographs, notes and personal effects belonging to the doctors from Roman, letters, treaties of medicine, medical and surgical instruments, kits for different specialties (ophthalmology, obstetrics – gynecology, surgery), physiotherapy, respiratory and electrotherapy equipments, but also instruments used by pharmacists, wood, ceramic, glass or porcelain recipients, metal and marble mortars, druggist's balances, phials and medicine boxes. All of them cover a great area of specialties, illustrating at the same time the evolution of the medical and pharmaceutical life in the town of Roman, starting with the emergence of the first institutionalized form of medical assistance until present time. The collection also emphasizes the role of the important medicine personalities in the history of the town of Roman. "The father" of this collection, Doctor Epifanie Cozărescu, has his well deserved place in this gallery of representative figures of the medicine of the town of Roman and in the studies of history of medicine at a national level. The exhibit "*In memoriam dr. Epifanie Cozărescu*" from the History Museum of Roman, displayed with the help of this donation, presents more than two centuries of history of medicine and pharmacy.